

CONV 120/02

ORIENTERENDE NOTE

fra: sekretariatet

til: konventet

Vedr.: **Kontaktgrupper vedrørende civilsamfundet**

Vedlagt følger til konventsmedlemmerne rapporter fra de møder, der fandt sted mellem den 10. og den 18. juni 2002, i de otte kontaktgrupper, som repræsenterer forskellige sektorer af civilsamfundet.

DEN SOCIALE SEKTOR

Formand: Klaus Hänsch

Antal tilmeldte deltagere: 105 (74 organisationer)

Torsdag den 13. juni fandt der et møde sted med repræsentanter for ikke-statslige organisationer, der er aktive i den "sociale" sektor, under ledelse af Klaus Hänsch, medlem af konventets præsidium. 74 organisationer havde tilmeldt sig - omkring 80 deltagere mødte frem, hvoraf 30 tog ordet.

Deltagerne kom fra mange forskellige interessegrupper, og dette kom til udtryk i bredden af emner, der blev berørt under drøftelserne. Klaus Hänsch indledte drøftelserne med at understrege betydningen af de mange kontaktgruppemøder som en lejlighed for organisationer fra civilsamfundet til at bidrage til konventets arbejde. Der vil blive yderligere lejlighed hertil i forbindelse med plenarmødet den 24.-25. juni, og hver kontaktgruppe blev opfordret til med henblik på forberedelse af dette møde at udpege en række repræsentanter til at udtale sig på deres sektors vegne. Klaus Hänsch orienterede gruppen om tilrettelæggelsen af plenarmødet.

Denne sammenfatning er ikke et udtømmende referat af alle de punkter, der blev nævnt under drøftelserne. En række spørgsmål blev dog bragt på bane af flere deltagere, og der kan også peges på nogle få emner, som kan anses for at være af generel betydning for hele sektoren. Der er tale om følgende:

- En række talere ønskede at få chartret om grundlæggende rettigheder fuldstændig indarbejdet i traktaten, og nogle ønskede at udvide dets anvendelsesområde til at omfatte spørgsmål som f.eks. retten til uddannelse.
- Mange ønskede en formel anerkendelse i traktaten af civilsamfundets rolle, herunder en ret til høring.
- Der blev henvist til den øgede anvendelse af den åbne koordinationsmetode, og en række talere ønskede, at denne metode bliver formelt anerkendt i traktaten.

- Flere ønskede en bedre balance mellem den økonomiske og sociale politik med en eksplicit anerkendelse i traktaten af en "social" økonomi og inddragelse af mål som fuld beskæftigelse, udryddelse af fattigdom og social udstødelse samt bæredygtig udvikling.
- Nogle foreslog, at der skulle være en mere sammenhængende tilgang til Lissabon-processen med synkronisering af de økonomiske og de beskæftigelsesmæssige retningslinjer i forbindelse med mødet i Det Europæiske Råd i foråret. Der var også et ønske om øget inddragelse af Europa-Parlamentet i disse processer.
- Flere talere ønskede mere støtte til forsyningspligtydelser, kooperativer og nonprofitorganisationer.
- Der var et ønske om øget anerkendelse af og støtte til familier og større vægt på at forbedre behandlingen af vandrende arbejdstagere.
- Der blev fra flere taleres side fremsat ønske om konkrete foranstaltninger med henblik på at afskaffe forskelsbehandling på grund af køn og seksuel orientering såvel som af handicappede.
- Flere talere med baggrund i videnskabelige forskningsinstitutioner understregede betydningen af videnskaben som en drivkraft for den europæiske økonomi og ønskede yderligere støtte fra EU til videnskabelig grundforskning.

Formanden takkede for de forskellige bidrag, der udgjorde en vigtig støtte til konventets arbejde. Efter at have fremsat nogle korte bemærkninger til specifikke punkter opfordrede han de tilstedeværende til at udpege talere til at repræsentere sektoren på plenarmødet den 24.-25. juni.

Der var enighed om, at platformen for ngo'er på det sociale område selv skulle udpege tre repræsentanter til at tale i fem minutter hver. Ydermere skulle spørgsmål om ikke-forskelsbehandling skal behandles af Mary McPhail fra European Women's Lobby (Den Europæiske Kvindelobby), og Rita Kessler fra Association Internationale de la Mutualité blev udpeget til at tale om økonomiske/sociale spørgsmål.

MILJØ

Formand for gruppen: Giorgos Katiforis

Antal tilmeldte organisationer: 14

Antal tilmeldte deltagere: 20

Mødet blev ledet af Giorgos KATIFORIS, medlem af konventets præsidium

Efter en indledning ved Giorgos Katiforis om kontaktgruppens mål og metoder blev ordet givet til David Lawrence, direktør i DG Miljø - direktorat A: Bæredygtig Udvikling og Støtte til Politikker, der uformelt redegjorde for visse projekter og mål for Generaldirektoratet for Miljø.

Derefter tog repræsentanter for følgende organisationer ordet: Eurogroup for Animal Welfare (Europagruppen for Dyrers Velfærd), European AgriCultural Convention (Den Europæiske Landbrugskonvention), European Landowners Organisation (Den Europæiske Jordejerorganisation), European Women's Lobby (Den Europæiske Kvindelobby), European Environmental Bureau (Det Europæiske Miljøkontor).

De vigtigste forslag fra organisationernes repræsentanter:**Grundlæggende rettigheder**

1. Inddragelse af miljørettigheder i chartret om grundlæggende rettigheder med ændring, så det bliver udtrykt som rettigheder.
2. Tilføjelse af retten til adgang til sunde fødevarer, retten til information, retten til et rent miljø og rent vand, retten til miljømæssige tjenesteydelser, retten til GMO-fri fødevarer, til de grundlæggende rettigheder.
3. Indsættelse af begrebet dyrevelfærd i traktaten.

EU's opgaver

1. Bevarelse af mål og principper, der er vigtige for miljøet og bæredygtig udvikling, navnlig som fastsat i EF-traktatens artikel 2, 6, 174 og 228.
2. Revision af målene for landbrugspolitikken ved at bringe artikel 33 i overensstemmelse med kravene om bæredygtighed, kvalitetsfødevareproduktion, sundheds- og miljøbeskyttelse, passende og følsom udvikling af landdistrikterne.
3. Ikke udvikle nogen fast kompetenceliste.
4. Samtidig udvikling af en landbrugspolitik og en politik for landdistrikterne, der integrerer begrebet bæredygtig udvikling, og som sørger for biodiversitet og forvaltning af jord og vand ved at gå fra et produktionsmål til et mål om udvikling af landdistrikterne.
5. Fremme af de lokale og håndværksmæssige traditioner, navnlig på fødevareområdet, og fremme landboturismen.
6. Ophævelse af Euratom-traktaten.

Instrumenter

1. Erstatte enstemmighed med kvalificeret flertal med fælles beslutningstagning i forbindelse med miljøafgørelser ved at ændre art. 175, stk. 2, og art. 99 i EF-traktaten såvel som i forbindelse med andre spørgsmål.
2. Give Domstolen mulighed for at behandle miljøsager.
3. Indsætte en generel bestemmelse i traktaten om bred, åben og rettidig offentlig deltagelse.
4. Udvide kravene om åbenhed til alle EU-institutioner og -instanser.
5. Afskaffe tavshedspligten i Rådet, hvis samlinger bør være offentlige.
6. Ikke give Det Økonomiske og Sociale Udvalg nogen udvidet rolle som repræsentant for civilsamfundet.
7. Styrke de nuværende institutioner: forbedre åbenheden og den demokratiske arbejdsmetode i de nuværende institutioner. Udvide Europa-Parlamentets beføjelser til fælles beslutningstagning samt give Parlamentet en (begrænset) initiativret.

Subsidiaritet og kompetencer

Decentralisere landbrugspolitikken.

KONTAKTGRUPPEN VEDRØRENDE DEN AKADEMISKE VERDEN

Formand for gruppen: Giuliano Amato

Antal tilmeldte organisationer: 43

Antal tilmeldte deltagere: 65

1. Giuliano Amato, næstformand for Det Europæiske Konvent, ledede mødet i den kontakt-gruppe, der omfatter repræsentanter for den akademiske verden og refleksionsgrupper ("*tænketanke*") med henblik på forberedelse af konventets møde den 24.-25. juni 2002, hvor temaet er høring af civilsamfundet. Omkring 40 organisationer havde meldt sig til at deltage i dette møde (jf. vedlagte liste), hvoraf ca. 30 var reelt repræsenteret.
2. Giuliano Amato indledte med at sige, at der var tale om det første møde, som har til formål at bringe de forskellige organisationer i kontakt med hinanden. Han opfordrede dem til at samarbejde og til selv at tilrettelægge indsatsen i den tid, drøftelserne i konventet står på, bl.a. ved at reagere hurtigt på de dokumenter, der bliver udsendt. Formanden konstaterede i den forbindelse, at det er muligt at indkredse fem undergrupper i kontaktgruppen:
 - den akademiske verden (universiteter, forskningscentre, andre ad hoc-grupperinger)
 - tænketankene
 - bevægelser, der fremmer den europæiske idé, hvoraf flere består af unge eller studerende
 - organisationer vedrørende videnskabelig forskning
 - andre ngo'er fra civilsamfundet, der repræsenterer forskellige interesser (unionsborgerskabet, kvindebevægelsen osv. ...), og som ofte også deltager i andre sektorbestemte kontaktgrupper.

3. Formanden understregede betydningen af den ekspertise, som den akademiske verden bibringer, og fremhævede støtten fra civilsamfundet til at legitimere det endelige resultat af konventets drøftelser. Det bør derfor efter konventets møde den 24.-25. juni overvejes, hvordan samspillet med civilsamfundet kan videreføres generelt, eventuelt med nedsættelse af en kontaktgruppe sammensat af repræsentanter for de akademiske kredse og analysecentre. Sammensætningen af en sådan kontaktgruppe vil kunne ændres afhængig af de emner, der skal behandles. Ekspertter kan også indbydes til at deltage i de arbejdsgrupper, der er blevet nedsat, idet der fortsat indsendes bidrag til konventets forum.
4. Formanden opfordrede dernæst deltagerne til at præsentere den organisation eller det net (f.eks. AGORA-nettet eller CEPS/EPIN), som de repræsenterede, samt deres nuværende og fremtidige aktiviteter, der har relation til konventets drøftelser. De fik også lejlighed til generelt at fremsætte deres synspunkter vedrørende konventets arbejde og de forskellige emner, der drøftes. Indtil videre blev følgende punkter fremhævet:
- Flere deltagere nævnte spørgsmålet om konventets slutprodukt, navnlig metoden til at udforme en eventuel grundtraktat og strukturen i den Union, som den skal give form. Repræsentanterne for Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze mindede om deres ekspertise i forbindelse med omarbejdelse af traktaterne og erklærede sig rede til at fortsætte deres arbejde under hensyn til den nye kontekst, som konventet skaber. Andre universitetscentre eller *tænketanke* erklærer sig også rede til at bidrage til en sådan opgave, navnlig for så vidt angår spørgsmål af mere institutionel art eller vedrørende den europæiske forsvarspolitik. Formanden mindede ikke desto mindre om, at konventets finansielle midler er meget begrænsede.

- Deltagerne nævnte ligeledes spørgsmålet om, hvordan man i højere grad kan inddrage borgerne i den konstitutionelle proces, der foregår i øjeblikket. Flere støttede tanken om at afholde en folkeafstemning på europæisk plan for at godkende resultaterne af konventet eller regeringskonferencen eller på forhånd at udsende et spørgeskema til alle borgere i Europa om, hvad de forventer af Den Europæiske Union (i lighed med hvad, ECOSTAT allerede har gjort i Ungarn). Flere grupper af unge omtalte deres initiativer (f.eks. AEGEE, Génération européenne), bl.a. udarbejdelsen af et manifest (de internationale studerende ved Institut for Statskundskab i Paris) eller gav udtryk for deres ønske om øget mobilitet og mere undervisning i sprog. Der blev også fremsat forslag om i traktaten at medtage bestemmelser om, hvordan civilsamfundet systematisk kan deltage i den europæiske beslutningsproces.

- Der blev rejst en række institutionelle spørgsmål, navnlig vedrørende den udøvende funktion (forholdet mellem Kommissionen og Rådet), sammenhængen i Unionens optræden udadtil eller problemet med de europæiske offentlige finanser. Nogle foreslog at fastlægge rammerne for Rådets lovgivende funktion nærmere og at lade den fælles beslutningsprocedure finde anvendelse generelt.

- De europæiske organisationer, der beskæftiger sig med videnskabelig forskning, mindede om den vigtige rolle, som forskning og innovation spiller i det europæiske samfund, og den interaktion med erhvervslivet, der foregår. De mellemstatslige forskningsorganisationer (EIROForum) (European Intergovernmental Research Organisations Forum) fremhævede vigtigheden af at have en fælles europæisk vision på området. Galileo-programmet er et udtryk for, hvordan et stadig snævrere samarbejde mellem disse organisationer kan foregå (konkret Den Europæiske Rumorganisation) og Det Europæiske Fællesskab. Fællesskabet kunne oftere være repræsenteret, f.eks. ved Kommissionen, i disse forskellige organisationer. I tilfældet med ESA vil det utvivlsomt kræve, at EU's beføjelser inden for rumpolitikken anføres i traktaterne. Endelig blev der lagt vægt på behovet for mobilitet hos forskerne, men også hos personalet i EU-institutionerne og i de mellemstatslige forskningsorganisationer.

- Kvindeorganisationerne (f.eks. European Women's Lobby, Women citizens of Europe Network) fremhævede behovet for at understrege princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder, bl.a. ved at nævne det i traktaternes præambler eller ved at indsætte et nyt afsnit. Det blev også foreslået at indsætte en generel bestemmelse om ikke-forskelsbehandling af kønnene i chartret om grundlæggende rettigheder, som borgerne direkte kan påberåbe sig i lighed med princippet om ikke-forskelsbehandling på grundlag af nationalitet.

5. Efter denne udveksling af synspunkter opfordrede Giuliano Amato deltagerne til at udpege en række personer fra kontaktgruppen, der kan tage ordet på næste møde i konventet den 24.-25. juni 2002. Han foreslog i den forbindelse, at deltagerne aftaler dette indbyrdes i de forskellige undergrupper nævnt ovenfor, idet de kan påregne at få i alt 25-30 minutter til deres rådighed i lighed med de syv andre kontaktgrupper, der repræsenterer civilsamfundet. Giuliano Amato foreslog ligeledes, at en organisation fra kandidatlandene skal være repræsenteret.

Resultatet blev, at otte personer, der hver har ca. 3 minutters taletid, vil tage ordet:

Den akademiske verden:

- Jean-Victor Louis (AGORA og Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze)
- Florence Deloche-Gaudez (Institut for Statskundskab, Paris)

Tænketaanke:

- Kirsty Hughes (Centre for European Policy Studies / European Policy Institutes Network - CEPS/EPIN)
- Stanley Crossick (European Policy Centre - EPC)

Europæiske bevægelser/ungdomsbevægelser:

- Pascale Joannin (Fondation Robert Schuman)

Videnskabelig forskning:

- Antonio Rodota (European Intergovernmental Research Organisations EIROForum)

Akademiske kvindebevægelser:

- Teresa Freixes (Women Citizens of Europe Network)

Kandidatlandene:

- Karoly Lorant (Institute for Economic Analysis and Informatics, Ungarn - ECOSTAT)

BORGERE OG INSTITUTIONER

Formand for gruppen: Jean-Luc Dehaene

Antal tilmeldte organisationer: 66

Antal tilmeldte deltagere: 94

1. Mødet blev ledet af Jean-Luc Dehaene, næstformand for konventet. Der var 94 tilmeldte, der repræsenterede 66 organisationer.
Størstedelen af bidragene var koncentreret om enten institutionelle spørgsmål eller spørgsmål vedrørende borgerskabet og partiparticipatorisk demokrati.
2. For så vidt angår institutionerne slog de organisationer, der tog ordet, bl.a. til lyd for:
 - ◆ en forfatning for Europa, der skal være klar og læselig for borgerne
 - ◆ bevarelse af fællesskabsmetoden og indførelsen af et enkelt og klart beslutningssystem
 - ◆ at Rådet ikke skal være EU's regering, for det er den institution, der er dårligst i stand til at træffe beslutninger, og Rådet er ikke demokratisk ansvarligt over for nogen valgt europæisk forsamling
 - ◆ at Kommissionen igen overtager EU's førerskab, da den er den eneste institution, der kan repræsentere den europæiske befolknings fælles interesser
 - ◆ at Europa-Parlamentet skal vælge formanden for Kommissionen
 - ◆ styrkelse af EU's kompetencer på det økonomiske og det social- og arbejdsmarkedspolitiske område
 - ◆ at EU påtager sig en medregulerende rolle i forbindelse med globaliseringen
 - ◆ en europæisk folkeafstemning eller nationale folkeafstemninger for at godkende den europæiske forfatning (en organisation var imod).

3. For så vidt angår unionsborgerskabet og det participatoriske demokrati ønskede organisationerne navnlig, at følgende indskrives i traktaten:
- ◆ borgernes ret til information om europæiske anliggender
 - ◆ chartret om grundlæggende rettigheder
 - ◆ "tilstræbelse af det fælles bedste" som et af Unionens grundlæggende mål
 - ◆ principperne om bæredygtig udvikling, der skal omfatte den økonomiske, sociale og miljømæssige dimension
 - ◆ regelmæssig tilrettelæggelse af en "civil dialog" i lighed med den sociale dialog
 - ◆ paritetisk demokrati
 - ◆ forsyningspligtydelsernes betydning for den sociale samhørighed og de europæiske borgere
 - ◆ principperne om horisontal subsidiaritet
 - ◆ borgernes ret til at deltage i alle stadier af udarbejdelsen af europæiske beslutninger og gennemførelsen heraf bl.a. gennem en høring inden for rammerne af et reelt partnerskab og en fælles evaluering af resultaterne af de førte politikker
 - ◆ status som europæisk sammenslutning
 - ◆ anerkendelse af den rolle, der spilles af nonprofitorganisationerne (kooperativer, gensidige foretagender, sammenslutninger).

Der blev i øvrigt anmodet om dels at indarbejde princippet om religionsfrihed i chartret om grundlæggende rettigheder dels at styrke bestemmelserne i art. 13 mod racisme og fremmedhad.

4. Efter mødet blev følgende udpeget til at tage ordet på plenarmødet:
- Fernand HERMAN (Federalist Voice)
 - Alison WESTON (JEF - Europe (Unge Europæiske Føderalister)
 - Charlotte ROFFIAEN (A.C.N. - Forum de la Société civile)
 - Maria MIGUEL SIERRA (European Network Against Racism)
 - Pawel KRZECZUNOWICZ (Polsk ngo-kontor i Bruxelles)

REGIONER OG LOKALE MYNDIGHEDER

Formand for gruppen: Ana Palacio

Antal tilmeldte europæiske organisationer: 18

Antal tilmeldte nationale organisationer eller lokale myndigheder: 138

Antal tilmeldte deltagere: 187

Mødet blev ledet af Ana PALACIO, medlem af konventets præsidium. Den første, der tog ordet, var Eduardo ZAPLANA, første næstformand for Regionsudvalget. De europæiske organisationer, der repræsenterer de regionale og lokale myndigheder, og som havde indgivet bidrag til forummet, fik lejlighed til at forelægge deres arbejde ved drøftelsernes start.

A. Forslag, som der er konsensus om blandt organisationerne

Organisationerne gav over for Ana PALACIO udtryk for deres tilfredshed med nedsættelsen af denne kontaktgruppe og var alle enige om, at gruppen skal holde **regelmæssige møder**, indtil konventets drøftelser er afsluttet. De ønskede ydermere, at konventet nedsætter en **arbejdsgruppe**, der særlig skal tage sig af spørgsmål vedrørende regionale og lokale myndigheder.

De regionale og lokale regeringer, der jo er valgt ved almindelige valg, mindede om, at de udgør en del af styringssystemet i Unionen og som oftest har til opgave at gennemføre fællesskabslovgivningen.

Grundlæggende rettigheder

1. Integrere chartret om grundlæggende rettigheder og navnlig dets præambel i traktaten
2. Inddrage de regionale og lokale myndigheder i artikel 6 i TEF
3. Indarbejde garantier i traktaten (efter nærmere bestemmelser, der skal fastlægges senere) for lokalt demokrati, **de europæiske folks fælles arv**, navnlig ved at integrere Europarådets konvention om lokalt selvstyre, der allerede er undertegnet og ratificeret af alle kandidatlandene og de fleste af medlemsstaterne,

EU's opgaver

1. Ønsker en traktat af konstitutionel karakter, der tydeliggør og præciserer Unionens opgaver.
2. Finder blandt Unionens mål opgaven med at sikre økonomisk, social og territorial samhørighed af særlig betydning.
3. Ønsker et juridisk instrument, der kan lette de lokale myndigheders grænseoverskridende samarbejde inden for Unionen og ved Unionens ydre grænser.
4. Ønsker en positiv forskelsbehandling i traktaten til fordel for regioner i Fællesskabets yderste periferi.

Instrumenter

5. Alle ønsker at gå bort fra en for detaljeret lovgivning, som det efterfølgende bliver de regionale og lokale myndigheders opgave at gennemføre (f.eks. er det lenene i Sverige, der skal gennemføre mellem 60 og 70 % af fællesskabslovgivningen)
6. Alle ønsker, at der systematisk - i lighed med den nuværende udmærkede østrigske praksis - foretages en forudgående høring på et meget tidligt tidspunkt i lovgivningsprocessen med henblik på et reelt partnerskab mellem institutionerne og de regionale og lokale myndigheder. Høring i forbindelse med alle politikker med stor regional eller lokal betydning og i forbindelse med alle politikker med finansielle følger for regionerne og byerne skal gøres obligatorisk i traktaten. I øvrigt skal en "høringskodeks" sikre åbenhed og retfærdighed i fremgangsmåderne.

De er imod utilstrækkelig høring gennem grøn- eller hvidbøger og ønsker, at principperne om god regeringsførelse skal indskrives i traktaten.

Subsidiaritet og kompetencer

7. Ønsker, at udtrykket "så tæt på borgerne som muligt" i artikel 1 i TEU endelig føres ud i livet reelt;
8. Ønsker **virkelig subsidiaritet**, der skal anerkende de **fire regeringsniveauer** i Europa, nemlig det europæiske, det nationale, det regionale og det lokale niveau;
9. Ønsker en ændring af art. 5 i TEF, for under iagttagelse af medlemsstaternes interne strukturer at få anerkendt de regionale og lokale myndigheders rolle;
10. Ønsker en ændring af art. 10 i TEF om loyalt samarbejde, der også skal finde anvendelse på regionale og lokale myndigheder;
11. Da der ikke findes en præcis liste over kompetencer, **finder de det af største betydning**, at der bliver indført et system med forudgående og efterfølgende kontrol, og mener, at den bedste garanti for en god kontrol i forbindelse med subsidiariteten er den, der er beskrevet i punkt 15 nedenfor;
12. Ønsker en anerkendelse af "**konneksitetsprincippet**", der kendes fra tysk forfatningsret i traktaten; ifølge dette princip bør den europæiske lovgiver tage de finansielle konsekvenser af sine afgørelser eller give de lokale myndigheder midlerne til at gennemføre disse afgørelser, når det er dem, der skal gøre det, hvilket ofte er tilfældet (f.eks. når Det Europæiske Råd i Lissabon erklærer, at alle skoler skal kobles på Internettet, hvilket påhviler kommunerne);

Anmodninger vedrørende Regionsudvalget

13. Anerkendelse af Regionsudvalget som EU-institution (i praksis anerkendelse af klageadgang for Domstolen som forsvar for dets beføjelser).
14. Afbalancering af Regionsudvalgets sammensætning på grund af det lokale niveaus underrepræsentation i visse delegationer.

B. Særlige anmodninger fra regioner med lovgivningsbeføjelser

15. Individuel klageadgang for regioner med lovgivningsbeføjelser ved Den Europæiske Domstol (klageadgang vedrørende legalitetskontrol).
16. Som et minimum klageret gennem Regionsudvalget (det bemærkes, at Europa-Parlamentet har fået materiel berettigelse ved Nice-traktaten).
17. Særstatus for regioner med lovgivningsbeføjelser i traktaten eller LAMASSOURE-forslaget om regioner som EU's partnere
18. De regionale forsamlingers deltagelse i COSAC.
19. Regionale ministres deltagelse i Rådet på grundlag af artikel 203 i TEF.

C. Udnævnelse af organisationer, der skal være talsmænd på plenarmødet:

- Forsamlingen af Regioner i Europa
 - Forsamlingen af Grænseregioner i Europa
 - Conférence des régions périphériques maritimes d'Europe
 - Europæiske Kommuner og Regioners Råd
 - Eurocity-nettet.
-

MENNESKERETTIGHEDER

Formand: António Vitorino

Antal tilmeldte deltagere: 94 (64 organisationer)

1. Kontaktgruppen under ledelse af kommissær António Vitorino dækkede en bred vifte af spørgsmål, bl.a. menneskerettighedsaspekterne ved Unionens interne og eksterne politikker. 64 organisationer (94 personer) havde tilmeldt sig dette møde. En række deltagende organisationer repræsenterer et bredere internationalt net af organisationer.
2. Alle deltagerne understregede, at Den Europæiske Union er en union med værdier, og at beskyttelse og fremme af disse værdier skal være i centrum for Unionens politikker, både internt og eksternt. Der var også en generel anerkendelse af, at øget åbenhed og ansvarlighed hos institutionerne, mere fokus på ligestilling mellem mænd og kvinder i EF-traktaten og i Unionens politikker og en intensiveret dialog med civilsamfundet er af største betydning, når menneskerettighederne skal anvendes i praksis.
3. Med hensyn til menneskerettighederne inden for Den Europæiske Union ønskede et stort flertal af talerne at indarbejde chartret om grundlæggende rettigheder i traktaterne for at gøre det juridisk bindende. Mange af dem mener, at teksten til chartret bør ændres for at inddrage eller styrke en række rettigheder, og at konventet bør behandle dette spørgsmål. Andre nævnte risikoen for, at en genåbning af chartret vil føre til en svækkelse af teksten, og foreslog at skabe mulighed for en fremtidig revision af teksten, når den er blevet indarbejdet.

4. At opstille et katalog over rettigheder er ikke nok, og mange talere var enige om, at konkret beskyttelse af rettigheder afhænger af effektive gennemførelses- og kontrolmekanismer samt af, at menneskerettighederne bliver integreret i alle Unionens politikker. I den forbindelse ønsker nogle en udvidelse af Domstolens kompetencer, navnlig inden for den nuværende "tredje søjle". En lang række deltagere slog til lyd for, at Unionen tiltræder menneskerettighedskonventionen (samt andre internationale menneskerettighedsinstrumenter som f.eks. den reviderede europæiske socialpagt).
5. Med hensyn til den eksterne dimension ønskede en række af talere en aktiv og sammenhængende menneskerettighedspolitik, der bygger på principperne om de grundlæggende rettigheds universalitet og udelelighed. Internationale menneskerettighedsstandarder bør være en ledetråd for Unionens forbindelser med tredjelande.

En række deltagere fandt, at der skal lægges passende vægt på sociale, økonomiske og kulturelle rettigheder, og at disse rettigheder bør styrkes både inden for Unionens retlige rammer og i dens politikker.

UDVIKLING

Formand: Henning Christophersen

Medformænd: Anne Van Lancker, Lord Tomlinson, Kimmo Kiljunen

Antal tilmeldte deltagere: 42 (29 organisationer)

- Alle deltagerne udtrykte tilfredshed med idéen om at høre civilsamfundet gennem kontakt-grupper og plenarmødet. Nogle deltagere nævnte behovet for at institutionalisere dialogen med civilsamfundet, mens andre påpegede, at man skulle passe på, at dette ikke sinkede beslutningsprocessen.
- Behov for at styrke Unionens eksterne politik og etablere en forbindelse mellem udvikling og målene for den eksterne politik for så vidt angår politiske mål, beslutningsprocessen og gennemførelse af mekanismer, der skal få udviklingspolitikken til at stå tydeligere frem som et af elementerne i Unionens eksterne politik.
- Behov for at sikre sammenhæng mellem andre af Unionens politikker og dens udviklingsmål.
- Rådet (udviklingssamarbejde) skal i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt nedlægges.
- Udryddelse af fattigdom skal tillægges højeste prioritet i den nye traktat.
- Der skal lægges større vægt på de sociale aspekter i Unionens eksterne såvel som i dens interne dimension.
- Fokus på demokrati og overholdelse af menneskerettighederne skal være dybt rodfastet i Unionens udviklingspolitik.
- Den Europæiske Udviklingsfond skal indgå i fællesskabsbudgettet og underlægges samme procedurer som resten af Unionens udviklingsbistand.
- Chartret om grundlæggende rettigheder skal indarbejdes i traktaten.

- Alle deltagerne udtrykte tilfredshed med kandidatlandene deltagelse i konventets arbejde. Kandidatlandenes tilstedeværelse skaber en ny situation, ikke kun fordi de er mindre udviklede med hensyn til indkomst, men også for så vidt angår udviklingspolitikken. Dette vil ændre sig med tiden, eftersom førtiltrædelsespolitikken også bidrager til opbygning af deres udviklingspolitik.
 - Fokus på ligebehandling og lige muligheder for mænd og kvinder.
 - Formanden og medformændene tilkendegav, at de er rede til at fortsætte dialogen gennem bidrag fra kontaktgruppemedlemmerne, navnlig specifikke og konkrete forslag i relation til de nævnte emner.
-

KULTUR

Formand for gruppen: Alojz Peterle

Antal tilmeldte organisationer: 53

Antal tilmeldte deltagere: 71

1. Alojz Peterle, medlem af Det Europæiske Konvents præsidium, ledede den 12. juni et møde med høring ("kontaktgruppe") af organisationer fra civilsamfundet, der er aktive på kulturområdet; mødet fandt sted i Europa-Parlamentets bygning i Bruxelles. Han blev bistået af Hans van Mierlo, medlem, og Inese Birzniece, suppleant. René Van der Linden, medlem, og Ana Palacio, medlem af præsidiet, deltog også i hele eller dele af høringen. Konventets sekretariat varetog sekretariatsopgaverne.
2. 53 organisationer havde tilmeldt sig til denne høring (jf. vedlagte deltagerliste). Der var udvalgt fem emner for at tage hensyn til forskelligartetheden af de organisationer og ikke-statslige organisationer, der var repræsenteret ved denne høring:
 - kunst og arv;
 - kulturelt samarbejde;
 - sprog og mindretal;
 - kirker og religiøse samfund;
 - uddannelse.
3. Formanden opfordrede i sin indledning de tilstedeværende organisationer og ngo'er til at gøre rede for deres holdning til de emner og spørgsmål, der optræder i Laeken-erklæringen, samt dem, der er blevet behandlet på konventets første møder. Følgende punkter kan fremhæves, idet det dog ikke skønnes nødvendigt at udarbejde et udtømmende referat af indlæggene:

- Unionens aktioner på kulturområdet blev som helhed anset for utilstrækkelige. En EU-aktion anfægter ikke afgørelser, der træffes på nationalt plan, men supplerer dem. Der skal ske fremme af aktioner, der kan øge fornemmelsen af et europæisk kulturelt tilhørsforhold;
- flere talere anmodede om, at chartret om grundlæggende rettigheder bliver indskrevet i traktaten. Nogle foreslog, at det ved samme lejlighed kunne blive ændret, således at der indsættes en henvisning til retten til kultur eller en anførelse af, at åndelige eller kulturelle værdier ligger til grund for den europæiske konstruktion;
- flere talere ønskede, at de relevante bestemmelser i traktaten om kultur (art. 151) bevares og gøres til genstand for beslutningstagning med kvalificeret flertal (og ikke som i øjeblikket med enstemmighed med fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet). Flere talere påpegede, at de vigtigste foranstaltninger, som Unionen har truffet på kulturområdet, ofte har haft et andet retsgrundlag end artikel 151 for, som de så det, at omgå kravet om enstemmighed, der følger deraf. Nogle talere nævnede deres tilfredshed med protokollen om offentlig radio- og tv-virksomhed i medlemsstaterne, der er knyttet som bilag til traktaterne, og ønskede, at den bevares;
- flere talere beklagede, at kulturgodernes særlige karakter ikke tages tilstrækkeligt i betragtning i de europæiske traktater. De kunne ikke betragtes som en vare som enhver anden og burde nyde godt af eller fortsat nyde godt af en særbehandling, navnlig for så vidt angår reglerne om statsstøtte til filmindustrien.
- kirkernes eller trossamfundenes repræsentanter udtrykte tilfredshed med erklæring nr. 11 knyttet til Amsterdam-traktaten om kirkers og konfessionsløse organisationers status. De mente i øvrigt, at de værdier, der forener det europæiske kontinent og genfindes i de europæiske principper (værdier, der bygger på fred, frihed, menneskelig værdighed, solidaritet, demokrati), har meget at takke Europas religiøse og navnlig den kristne arv for. Denne arv og dette slægtskab må ikke glemmes og bør optræde i traktaterne. En taler påpegede imidlertid, at en stadig stigende del af befolkningen ikke længere har denne religiøse arv som referencepunkt, og at det at nævne den vil skabe splittelse i befolkningerne mellem troende og ikke-troende;

- flere talere mindede om eksistensen af mindre udbredte sprog eller mindre kulturer i Den Europæiske Union. De bør have deres plads, og deres udvikling bør støttes.

4. Efter indlæggene og drøftelserne mindede formanden om, at der på konventets møde den 24.-25. juni skal lyttes til civilsamfundet. De organisationer, der er aktive på kulturområdet, har 25-30 minutter til rådighed til at fremsætte deres synspunkter i, hvorefter der vil være en debat af samme varighed med konventsmedlemmerne. Formanden opfordrede de tilstedeværende organisationer til at meddele ham, hvordan de havde tænkt sig at udnytte denne taletid.

Efter et kort samråd blev følgende fastlagt:

- kulturelt samarbejde og arv, uddannelse: 10 minutter, der fordeles mellem hr. von des Gablentz (Europa Nostra) og fr. Chabaud (European Forum for Art and Heritage);
- kirker og religion: 10 minutter, hr. Jenkins (Conference of European Churches);
- sprog og mindretal: 5 minutter.

Talerne blev anmodet om at tage hensyn til de forslag, som deltagerne måtte stille om indholdet af deres indlæg for Det Europæiske Konvent.
